

1892-09-23

þÿ — • ® ã ¿ â š í à á ¿ â

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ² ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8704>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια
 Κύπρος → Γαλλία
 Τυπος → Αγγλία
 Αρχαιοστοιές
 Παιδος /
 Αμαθουνα
 Δαλι
 de Mas d'atvie

Η ΝΗΣΟΣ ΚΥΠΡΟΣ.

Τὰ ἐξῆς περὶ Κύπρου δημοσιεύονται ἐν τῇ Γαλλικῇ ἐφημερίδι τῆς Μασσαλί-
 ας «Journal Commercial et Maritime».

Ἡ ὑπὸ συνθήκας παραχώρησις τῆς νήσου τῇ Ἀγγλίᾳ.— Πολιτικὴ σπου-
 δαιότης τῆς Κύπρου.— Ἐδαφος, κλι-
 μα, προϊόντα, πληθυσμός.— Ἐνεστῶ-
 σαι πρόσοδοι.— Ἀρχαιολογικαὶ ἀνακα-
 λύψεις.— Μέλλον καὶ πολιτικὸν στά-
 διον τῆς νήσου.— Ἐκθεσίς τοῦ Μεγ.
 Ἄρμωστοῦ.

Ἡ ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κατάληψις τῆς Κύπρου ὑπῆρξεν ἐν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πολιτικῆς κρίσεως, τῆς ἀρξαμένης μετὰ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου καὶ ληξάντος εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Βερολίνου κατὰ τὸ 1878. Ἀπὸ τοῦ 1854 μέχρι τοῦ 1878, δηλ. εἰς διὰστημα τετάρτου περίου αἰῶνος, ἡ Ρωσσία ἐπεχείρησε δύο σοβαρὰς ἀποπειράς, ὅπως συμπληρώσῃ τοὺς ἔργους τῆς περιφήμου διαθήκης τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Ἡ πρώτη τούτων ἀπέτυχε καὶ ἡ Ρωσσία ἠναγκάσθη νὰ υπογράψῃ τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων κατὰ

τὸ 1856. Εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἀποπειράς ταύτης κυρίως συνέτεινεν ἡ μεσολάβησις τοῦ Ναπολέοντος III, κυρίου τότε τῆς Γαλλίας. Ἡ δὲ μεσολάβησις αὕτη ἔσχε δύο συνέπειας: τὴν πολεμίαν τῇ Γαλλίᾳ καὶ εὖνουν τῇ Πρωσσίᾳ οὐδετερότητα τῆς Ρωσσίας κατὰ τὸ 1870, ἀνταρμειφθεῖσαν διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Λονδίνου (Ἰανουάριον 1871) καὶ διαγράφουσαν τὴν συνθήκην τοῦ 1856 σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ τὸν πόλεμον τοῦ 1876, κινήθηεντα ὑπὸ τῆς Ρωσσίας κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Μετ' ἀντίστασιν ἰνεργητικωτέραν ἢ ὅσον προεδόχων, ἡ Τουρκία ὑπέκυψεν ἐπὶ τέλους (συνθήκη τοῦ Ἀγ. Στεφάνου). Ἀλλὰ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς συνθήκης ταύτης ἡ Γερμανία, προτροπῇ τῆς Ἀγγλίας, παρενέβη ὑπὲρ τῆς Τουρκίας καὶ ἐπέβαλεν εἰς τὴν Ρωσσίαν πολλοὺς περιορισμοὺς εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Ἀ. Στεφάνου διὰ τῆς τελειωτικῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὡς κατὰ τὸ 1854 ἡ Γαλλία καὶ κατὰ τὸ 1878 ἡ Γερμανία, ἡ Ἀγγλία παρέσχε τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἀδελφικονεικήτους ὑπηρεσίας. Ἡ Τουρκία ἠθέλησε ν' ἀνταρμειψῇ συνάμα τὰς ὑπηρεσίας ταύτας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ

COOP
 Εμπορὸν
 ἀνεξαρτησία

τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας, παραχωροῦσα αὐτῇ κτήσιν τινα. Τῇ παρεχώρησε λοιπὸν, οὐχὶ τὴν κτήσιν, ἀλλὰ τὴν προσωπειὴν κατάληψιν, τὴν κατοχὴν τῆς νήσου Κύπρου ὑπὸ δύο ἔθους, ἐπίσης συμφέροντας τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ. Ἰον Νὰ κέλεται τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν κτήσιν τῆς, ἐν ἣ περιπτώσει ἡ Ρωσσία ἔχανε τὰς ἐν Ἀρμενίᾳ δοθείσας αὐτῇ ἐπαρχίας ἡ ἀρτινεν αὐτάς· καὶ Ἰον τὴν ἐγγύτησιν τῶν ἄλλων αὐτῆς ἐν Ἀσίᾳ ἐπαρχίῳ. (συνθῆκη τῆς Κ)πόλεως τῆ 4ῃ Ἰουνίου 1878). Ὁ πρῶτος τῶν δύο τούτων ἔθων στηρίζεται ἐπὶ περιπτώσεως λίαν ἀδεδειχίας ὥστε νὰ ἐμποιήσῃ ἀνησυχίας τῇ Ἀγγλίᾳ περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς κτήσεως τῆς, ὁ δὲ δεύτερος εἶνε σύμφωνος πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ τὰ ἀναλλοίωτα συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας.

Αἱ δύο συνθήκαι, ἡ τοῦ Βερολίνου, ἡ μείουσα τὰ πλεονεκτήματα τῆς Ρωσσίας, καὶ ἡ τῆς Κ)πόλεως, ἡ δευτέρα ἀετομήν, ὅπως ἡ Ἀγγλία εἰσελήθῃ εἰς τὴν Ὀθωμαν. Αὐτοκρατείαν, σημειούσι καὶ περαινουσι συνάμα τὴν φάσιν ταύτην τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς τοῦ 19ου αἰῶνος. Πράγματι μετ' αὐτάς ἐπῆλθε βραδεία τις ἀλλ' ἀληθὴς βελτίωσις ἐν τῇ οἰκονομικῇ καταστάσει τῆς Τουρκίας, εἰς τὴν προσεπόρευαν αὐτῇ ἀδιαφιλονεικῆται πολιτικὴν μονιμότητα.

Ποία ἡ ἀξία τῆς ἀμοιβῆς τῆς δοθείσης τῇ Ἀγγλίᾳ, τοῦ ἐνεχύρου, τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῇ ὡς προστατρία τῆς Ἡμισελήνου ἐν τῷ παρόντι καὶ ὡς βοήθῳ ἐν τῷ μέλλοντι; Τί εἶνε καὶ τί ἀξίζει ἡ νήσος τῆς Κύπρου;

Ἐκ πρώτης ὄψεως, ἡ ἀμοιβὴ αὐτῇ διὰ τόσας θυσίας ἐν τῷ παρελθόντι καὶ ἀληθῆ εὐθύνῃ ἐν τῷ μέλλοντι φαίνεται ὡς λίαν πενιχρά! Ἀλλ' οἱ Ἀγγλοὶ, οἵτινες ἔχουσι τὸν στόμχον ἰσχυρὸν, ἠύχαριτι ἤθησαν. Ἡ Ἀγγλία δύναται ν' ἀντιποιηθῇ τοῦ φιλάτου γείτονός τῆς, πρὸς ἐν οὐδέποτε ἄλλοτε διετετέλεσεν εἰς ἧττον κακὰς σχέσεις, τῆς σήμερον, πολυτιμότεον πλεονέκτημα. Ἔχει τὴν μνήμην εὐρεῖαν καὶ λατρεῖαν πρὸς τὰς παραδόσεις. Πόσους θὰ ἀπήντα τῆς Γάλλους, γνωρίζοντας ὅτι ἡ Κύπρος ἀπὸ τοῦ 1191 μέχρι τοῦ 1489, ἦτο ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας, πλὴν δύο ἐτῶν, ἀνήκεν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ὅτι ἡ Γαλλία οὐδέποτε ἔσχεν ὠραιοτέραν ἀποικίαν; Ἀληθὲς ὅτι τοῦτο ἀνέχεσθαι εἰς τὰς Στάυροφονίας, τὴν ἡρωικὴν καὶ μεγάλῃν ἐποχὴν, εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ φεουδαλισμοῦ καὶ τῆς ἐκποικιστικῆς τῶν μεγάλων στρατιωτικῶν ταγμάτων, περὶ ὧν ἦτο καὶ εἶνε ἔτι καὶ σήμερον τοῦ σαρμῶ, μελονότι πολὺ ὀλιγώτερον, νὰ ἀιγώνται τόσας ἀνοησίας.

Λαίπρον ἢ Κύπρον ἀνήκε τῇ Γαλίᾳ καὶ εἶχε Γαλιτικὴν δυναστείαν, ἀποδώσαντες εἰς τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἀποικίαν τὴν ἀρχαίαν τῆς εὐκλείαν καὶ εὐήμερίαν, ἣν ἔχρυσται εἰς τοὺς Φοίνικας καὶ τοὺς Ἕλληνας. Ἄλλ' οὐ μόνον ἡ Γαλλία δὲν τὴν διατήρησεν, ἀλλ' ἀπώλεσεν ἐτι καὶ αὐτὴν αὐτῆς τὴν ἀνάμνησιν, ὡς ἐπίσης ἀπώλεσε καὶ τὴν παράδοσιν τῆς ἐνδοξοῦ ἐκείνης ἐ-

χθῆς, καθ' ἣν ἔλαμε τὴν κατάκτησιν ταύτην.

Ἡ Κύπρος εἶνε μίαν τῶν μεγάλων νήσων τῆς Μισσηίου ἡ τρίτη μετὰ τὴν Σικελίαν καὶ Σαρδηνίαν ὅπως ἡ Σικελία αὐτῶν καὶ ἡ Κύπρος ἔχει μακρὰν ἱστορίαν· εἶνε ἀληθῆς παράγωγος ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ· ἐν τούτῳ κατέχει τὴν δευτέραν τάξιν, τῆς Σαρδηνίας μὴ κτησαμένης σπουδασιότητά τινά, ἢ πολὺ ἀργότερα. Εὐκόλον τυγχάνει νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν τῆς Κύπρου, ἐξετάζων χάριτι τινὰ τῆς Μισσηίου. Ἡ Κύπρος σχηματίζει εἰδὸς τι γῆρας μετὰ τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. Οἱ δὲ ἀρχαιολόγοι καὶ οἱ ἱστορικοὶ φρονῶσι μάλιστα ὅτι τὰ πρῶτα στοιχεία τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἔφθασαν διὰ τῆς Λυκίας ἧτις συνώρουν μὲ τὴν Κιλικίαν.

Ἄλλα στοιχεία ἦλθον ἐκ Συρίας. Πρῶτον πάντων οἱ Φοίνικες, εἶτα οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ασσύριοι, οἱ Πέρσαι. Πάντων δὲ τούτων ἡπικράτησαν οἱ Φοίνικες, οἵτινες κατέστησαν τὸ κυρίαρχον στοιχεῖον. Εἰς τὴν Φοινικὴν καὶ τὴν μεγάλην θεάντην Ἀστάρτην ἐκλήθησαν τοὺς περιφερόμενους καὶ τῆς Πάρου, Ἀμαθούνας, Γολγῶν, καὶ Ἰθαλίου, οἵτινες οὐ μόνον μέχρι τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς ἐκλήθησαν παγκόσμιον φήμη, ἀλλὰ καὶ ἐν πληρεῖ ἐτι ἰδοῦ αἰῶνι ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν ἀπύκτων καὶ τῶν προγόνων μας ἀπήλασαν δημοτικότητος, θελγούτης τὸν Lafitte, τὸν Doria, τὸν Marmontel καὶ αὐτὸν ἐτι τὸν Renouard. Ἡ Ἀρροδίτη, ἐξεληούσα θεοπετίαν τῶν μυθῶν τῶν ὑδάτων δὲν ἦτο ἢ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς φαντασίας ἐξιδανικευτικῆς τῆς ἐπιλήθους καὶ αἰματηρᾶς Φοινικικῆς θεοῦ.

Δέον νὰ εἰπωμεν, ὅτι ὑπῆρχε καὶ τρίτον στοιχεῖον, τὸ ζωηρότερον, εὐφρόνιστον, ἀνώγειον, τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον, ὅπερ οἱ Ἄγγλοι θὰ ἔχωσιν ἀρκετὸν κερδὸν νὰ σπουδάσωμεν κατὰ βῆθος.

Τὰ δύο ταῦτα στοιχεία, — τὸ Φοινικικόν, καὶ τὸ Ἑλληνικόν, — συντηρήθησαν ἐν Κύπρῳ καὶ συνήψαν ἀτελεύτητον πύλιν ἀκρίβειαν ὡς ἐν Σικελίᾳ. Οἱ Ἕλληνες ἀπήνησαν τὴν Καρχηδονίαν ἐν Σικελίᾳ καὶ τοὺς Φοίνικας ἐν Κύπρῳ. Ἡ δὲ πάλιν αὐτῆ κυρίως συνέβλεσαν εἰς τὸ μέγα εἶεν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν δύο τούτων νήσων. Ἰσοῦ διατί εἰ

αἰτῶν Μηδικῶν ἢ Κύπρου διατάξει καὶ ὁ Κίμων ἀνάγκάζεται νὰ τὴν ὑποτάξῃ. Ἀπὸ τοῦ Κίμωνος ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιτροπὴ ἐπικρατεῖ. Ἡ Κύπρος κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκολουθεῖ τὴν τύχην τῆς αὐτοκρατορίας του καὶ καθίσταται παράρτημα τῆς Αἰγύπτου τῶν Πτολεμαίων. Εἶναι εἰδὸς τιμωρίας τῆς Ἑλληνικῆς Αἰγύπτου, τὴν αὐτὴν παραχωρεῖ τοῖς Ῥωμαίοις μετ' ὀλίγον ἐξ ἀπαντῶμεν ἐκεῖ τὸν Κικέρωνα, τὸν πρῶτον Ῥωμαίων Χριστιανόν.

Ὁ Κικέρων ἐρχεται διὰ τῆς Κιλικίας μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦτου ἀκολουθεῖσιν ὁ Ἄγ. Παῦλος, ὁ Βαρνάβας, ὁ Ἄγ. Μάρκος κλ, προσδραμόντες διὰ τῆς Συρίας μετὰ τοῦ Λαζάρου καὶ αὐτῆς ἐτι τῆς μητρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἄγ. Παῦλος δὲν ἦτο ὁ ἀνὴρ τῆς Πάριου καὶ τῆς Ἀμαθούνας, ὡς ὁ Mar- montel. Οἱ Χριστιανοὶ ἐκήρυξαν ἀμέσως θανάσιμον πόλεμον πρὸς τοὺς ναοὺς ἐκείνους τῆς ἠθυπαθείας καὶ τῆς αἱματηρᾶς φιληθονίας καὶ ὤρασαν τινὰ πρωτὰ, θεοὶ καὶ θεοῦναι, Φαλλοὶ καὶ Πρίαποι, εἶχον νὰ κάμωσι κατ' ἀδυσωπήτων σφυρῶν. Αἱ σφύραι αὗται κατ' ἐροντίζονται περὶ τέχνης, ἰθραυον τοῦ θεοῦ ἐκείνου κόσμου ἀκριβῶς, ὡς ὁ κ. Perrot διαγγεῖται ὅτι χωρικὸς τις Κορσικανὸς ἐπραξὲ κατὰ λαμπρῶν τινος γαλικίμου ἀγάλματος, ὅπερ ἀνέσκαψε, καὶ ἐρεψαν τὰ πάντα ἐν τῷ λακκίῳ, ὅπου οἱ ἀρχαιολόγοι ἔσχον τὴν ἀπελπισίαν νὰ τὰ ἐπανεύρωσι.

Εἶναι ἐν τούτοις ἡ λαμπρὰ τῆς Κύπρου ἱστορία. Οἱ τρομεροὶ Ἀθύπατοι, οἱ σύγχρονοι τοῦ Κικέρωνος, ἀντεκατεστῆθησαν διὰ τῆς πατρικῆς δικιχέσιως τῆς ὑπὸ τοῦ Ταμίτου ἐξυμνουμένης Συγκλήτου, ἡ δὲ Κύπρος διέμεινε πρὸς καιρὸν ἀνεὺ ἱστορίας δηλ. τύχης, μέχρις οὐ νέα ἐμφάνισις ἐπῆλθεν ἐκ Συρίας. Οἱ νεήλυδες οὗτοι, οὐχὶ τόσον εὐκρινεῖς, εἶναι οἱ Σαρακηνοὶ δὲν κατάρθουσιν ὁμῶς, παρὰ τὰς πολλὰς προσπάθειάς των, νὰ καταλάβωσι τὸν τόπον. Οἱ αὐτοκράτες τῆς Κηπολεως ὑποστηρίζονται ἐν

Κύπρῳ καὶ βασιλεύουσιν ὅτε, εἴτε ἐκ Κιλικίας, εἴτε Συρίας, παρουσιάζονται νέοι ἐπιδρομεῖς, ὡς ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντόκαρδος, ἱπποτικὸς πρόγονος τῆς χαριστάτης βασιλείας Βικτωρίας.

Ἡ Κύπρος ἦτο πολὺ μετρία διὰ τὸν φοβερόν σὺντροφόν τοῦ Φιλίππου-Αὐγούστου, ἐπίσης Σταυροφόρου, ὅστις φρόνιμος ποιῶν, ἔμεινεν ἐν Πτολεμαίῳ. Ὁ Ριχάρδος ἐκδιώκει τῆς Κύπρου τὸν Ἰσαὰκ Κομνηνὸν καὶ τοὺς στρατιώτας του καὶ τὴν παραχωρεῖ εἰς πλούσιόν τινα ἱππότην Γάλλον ἐκ Ροίτου, τὸν Γολιδὸν Λουζινιᾶνα ἀντὶ 40,000 χρυσῶν δουκάτων, πληρωθέντων ὑπὸ τῶν Νατ-

των. Μέσφ πολλῶν περιπετειῶν, ὁ οἶκος τῶν Λουζινιάνων διετήρησε τὴν Κύπρον μέχρι τοῦ 1489· κατέστησε δὲ αὐτὴν λαμπρὰν ἀποικίαν, χάρις τῇ συνδρομῇ τῶν Γενουησιῶν, τῶν Ἑνετῶν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν Ἀράβων τοῦ Καίρου. Αἱ Σταυροφορίαι ἐκίνησαν σπουδαίαν ἐμπορικὴν κίνησιν εἰς Συρίαν, Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον. Ἡ Κύπρος κατέστη μίᾳ τῶν ἐστιῶν τοῦ ἐμπορίου τούτου· ὀλόκληρος ἡ νῆσος ἐκαλλιεργήθη ὁ σίτος, αἱ ἐλαίαι καὶ αἱ ἄμπελοι αὐτῆς ἀπέκτησαν εὐρωπαϊκὴν φήμην. Τότε εἶχε πληθυσμὸν ὑπὲρ τὰς 500,000 ἀντι τῶν 200,000 τῆς σήμερον. Πύργοι, ἐχυρώματα, ἐκκλησίαι καὶ οἰκίαι, τὰ πάντα ἀνωκοδομήθησαν καὶ ἔλαβον φεουδαλικὸν τινα Γαλλικὸν χαρακτῆρα.

Ὁ ἀποικισμὸς καὶ ἡ εὐημερία αὐτῆ διήρκεισαν τρεῖς περίπου αἰῶνας· κατὰ μικρὸν δὲ ἔνεκα τῆς τρομερᾶς κρίσεως, ἣν ὑπέστη κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα ἡ φεουδαλικὴ Γαλλία, ἐξέπεσαν ἐπὶ τοσούτω, ὥστε ἡ Γαλλικὴ ἐπιρροὴ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς Ἑνετικῆς, ἐν ἔτει δὲ 1489 ἡ γῆσα Ἰακώβου τοῦ Β' τοῦ Λουζινιάνου παραδίδει τὴν Κύπρον τῇ Ἑνετικῇ. Ἡ Ἑνετία δὲν διαβλέπει ἐν τῇ νέᾳ αὐτῆς κτήρει ἢ ἐμπορικὸν ταμεῖον πρὸς ἐκμετάλλευσιν. Ἀλλ' ἡ στιγμή ἦτο ἀκατάλληλος ἢ ἀνακαλύψις τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐέλπιδος ἄκρας ἠλάττωσαν σπουδαίως τὰ ἐμπορικὰ ρεύματα ἢ Συρία καὶ ἢ Αἴγυπτος· ἐπαύσαν οὖσαι τὰ κέντρα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς Ἀκρας—Ἀνατολῆς. Ὁ πολιτισμὸς ἐπέπετο πρὸς Δύσιν. Ἡ Βενετία ἠναγκάσθη νὰ ἀποτίῃ φόρον τῇ Αἴγυπτῳ καὶ εἶτα τοῖς Ὀθωμανοῖς. Κατὰ τὸ 1570. Σελίμ ὁ Β' ἐδράξατο ἀφορμῆς τινος διὰ νὰ ὑποτάξῃ τὴν νῆσον, πράγματι δὲ τὴν 1ην Αὐγούστου τοῦ 1871 κατέλαβεν αὐτὴν κατόπιν φρικτῶν σφαγῶν καὶ δολώσεων.

Ἐκτοτε ἀρχίζει διὰ τὴν Κύπρον, νέα περίοδος πλήρης καταπτώσεως καὶ παραλυσίας, ὡς συμβαίνει εἰς ἕλας τὰς Τουρκικὰς κατακτήσεις. Ἡ νῆσος εἶχεν ἔτι 300,000 κατοίκων μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 15ου αἰῶνος. Ἐνῶ κατὰ τὸν κ. de Mas-Latrie, εἰς ἐν δρεῖλομεν λαμπρὸν τι ἔργον περὶ τῆς Γαλλικῆς τῆς Κύπρου ἐποχῆς καὶ τοῦ οἴκου τῶν Λουζινιάνων, κατὰ τὸ 1840 δὲν εἶχε πλέον τῶν 110,000. Ἀπὸ τοῦ 1571 μέχρι τοῦ 1840 ἡ Κύπρος ἠλεωρεῖτο ὡς ἀπλοῦν μισθωτῶν τιμάρσιον. Ὁ Πατᾶς ὁ δικικῶν αὐτὴν δὲν εἶχεν ἢ νὰ ἀποτίῃ τῇ Σουλτάνῳ ἐνιαύσιον τίμημα 625,000 φράγκων· αὐτὸς δὲ ἐδικαιούτο νὰ ἐκμυζήσῃ ὅ,τι ἔθύναιτο ἐκ τοῦ τιμαρίου τούτου· τὸ σύστημα τοῦτο εἶνε ἴσμοιον πρὸς τὸ ἀρχαῖον Ἀσσυριακὸν καὶ Περσικὸν, τὸ περιγραφόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡρόδοτου

καὶ Ξενοφώντας ὁ Τισσαφέρνης δὲν ἦτο ἡ
ἀπλοῦς τοῦ εἴδους τούτου Πασᾶς. Κατὰ τὸ
1825, ἡ Κύπρος ἀπειράθη νὰ ἀπαλλαγῇ
τοῦ τρομεροῦ τούτου ζυγοῦ, ἀλλ' ὁ διοικητὴς
Κουτσούκ Μεχμέτ κατώρθωσε νὰ συναθροί-
σῃ, προσκαλῶν εἰς μέγα συμπόσιον ἄλλους
τοὺς προκρίτους καὶ νὰ τοὺς θανατώσῃ μέ-
χρι τοῦ τελευταίου. Μετὰ βραχείαν κατα-
χρῆν τῆς νήσου ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ, ἡ
νήτος περιελήθη εἰς τὸ βιλαέτιον τοῦ Ἀρ-
χιπελάγους.

(ἀκαλουθεῖ)